

Rijksinstituut voor Volksgezondheid
en Milieu
*Ministerie van Volksgezondheid,
Welzijn en Sport*

Jaarcijfers 2019:
Topklinische ziekenhuizen
Thema Antibioticagebruik
PREZIES – versie: februari 2020
Documentversie: 1.0

Rapportage PREZIES Prevalentiestudie Thema beoordeling antibioticagebruik 2019. Topklinische ziekenhuizen

Tabel AB1. Aantal deelnemende patiënten

	Landelijk
	N
Aantal patiënten	2825

Tabel AB2. Niveau besluitvorming (AB1)

	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	2724	96,4
1.1 Geen AB* in gebruik en geen infectie	1867	66,1
1.2 Geen AB in gebruik, wel een infectie, geen AB nodig	36	1,3
1.3 AB in gebruik, wel een infectie, wel AB nodig en juiste keuze	668	23,6
1.4 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD* nodig en juiste keuze	153	5,4
Onjuiste beslissing	12	0,4
2.1 Geen AB in gebruik, wel infectie en wel AB nodig	2	0,1
2.2 AB in gebruik, wel infectie en geen AB nodig	4	0,1
2.3 AB in gebruik, geen infectie, geen profylaxe of SOD/SDD nodig	6	0,2
Onjuiste keuze	38	1,3
3.1 AB in gebruik, wel infectie, wel AB nodig en onjuiste keus	32	1,1
3.2 AB in gebruik, geen infectie, wel profylaxe of SOD/SDD nodig en onjuiste keus	6	0,2
Te weinig informatie	51	1,8
4.1 Geen AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	5	0,2
4.2 Geen AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	1	0,0
4.3 AB in gebruik, wel infectie, te weinig informatie of AB nodig is	3	0,1
4.4 AB in gebruik, te weinig diagnostische informatie over infectie aan/afwezig	36	1,3
4.5 AB in gebruik, geen infectie, te weinig informatie of profylaxe of SOD/SDD nodig is	6	0,2

¹ Aantal patiënten

² Percentage patiënten per categorie

* AB, antibioticum; SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB3a. Niveau besluitvorming - Wel antibiotica

Wel antibiotica	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Juiste beslissing	821	89,8	192	93,2	32	94,1
Onjuiste beslissing	10	1,1	2	1,0	1	2,9
Onjuiste keuze	38	4,2	7	3,4	0	0,0
Te weinig informatie	45	4,9	5	2,4	1	2,9

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB3b. Niveau besluitvorming - Geen antibiotica**

Geen antibiotica	Landelijk	
	N ¹	% ²
Juiste beslissing	1903	99,6
Onjuiste beslissing	2	0,1
Onjuiste keuze	0	0,0
Te weinig informatie	6	0,3

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie**Tabel AB4. Toedieningsvorm antibioticum**

Toediening antibioticum	Landelijk					
	AB 1 ¹	% ²	AB 2 ¹	% ²	AB 3 ¹	% ²
Intramusculair	2	0,2	0	0,0	0	0,0
Intraveneus	567	62,0	134	65,0	19	55,9
Oraal	345	37,7	70	34,0	15	44,1
Rectaal	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Inhalatie	0	0,0	2	1,0	0	0,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

Tabel AB5. ATCgroep antibioticum (alle antibiotica opgeteld)

ATCgroep	Landelijk	
	N ¹	% ²
Amfenicolen	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	27	2,3
Betalactamase-gevoelige penicillines	41	3,6
Betalactamase-resistente penicillines	76	6,6
Carbapenem-antibiotica	30	2,6
Cefalosporines van de eerste generatie	58	5,0
Cefalosporines van de tweede generatie	91	7,9
Cefalosporines van de derde generatie	190	16,5
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	167	14,5
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	43	3,7
Fluorochinolonen	127	11,0
Glycopeptiden	27	2,3
Imidazoolderivaten	67	5,8
Kortwerkende sulfonamiden	0	0,0
Lincosamiden	31	2,7
Macroliden	29	2,5
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	28	2,4
Overige chinolonen	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	56	4,9
Polymyxines	2	0,2
Rifampicines	11	1,0
SOD/SDD*	17	1,5
Steroïde antibacteriële middelen	0	0,0
Streptograminen	14	1,2
Tetracyclines	17	1,5
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	5	0,4
Totaal	1154	100,0

¹ Aantal patiënten² Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination

Tabel AB6. Besluitvorming per specialisme, alleen eerste antibioticum (AB1)

Specialisme	Landelijk								
	N ¹	Juiste beslissing ²	% ³	Onjuiste beslissing ²	% ³	Onjuiste keuze ²	% ³	Te weinig informatie ²	% ³
Anesthesiologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Cardiologie	71	67	94,4	2	2,8	0	0,0	2	2,8
Cardio-thoracale chirurgie	13	13	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Dermatologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Heelkunde	157	145	92,4	1	0,6	3	1,9	8	5,1
Hematologie	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Interne Geneeskunde	172	162	94,2	0	0,0	1	0,6	9	5,2
Keel-neus-oor	8	4	50,0	1	12,5	1	12,5	2	25,0
Kindergeneeskunde	29	26	89,7	0	0,0	0	0,0	3	10,3
Longziekten en tuberculose	168	140	83,3	1	0,6	20	11,9	7	4,2
Neurochirurgie	31	26	83,9	3	9,7	2	6,5	0	0,0
Neurologie	30	26	86,7	0	0,0	1	3,3	3	10,0
Obstetrie en gynaecologie	12	9	75,0	0	0,0	0	0,0	3	25,0
Oncologie	24	22	91,7	0	0,0	2	8,3	0	0,0
Oogheelkunde	0	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Orthopedie	49	45	91,8	1	2,0	1	2,0	2	4,1
Plastische chirurgie	6	5	83,3	1	16,7	0	0,0	0	0,0
Traumatologie	18	15	83,3	0	0,0	0	0,0	3	16,7
Urologie	32	28	87,5	0	0,0	2	6,3	2	6,3
Geriatric	28	25	89,3	0	0,0	2	7,1	1	3,6
MDL*	34	32	94,1	0	0,0	2	5,9	0	0,0
Reumatologie	1	0	0,0	0	0,0	1	100,0	0	0,0
Neonatalogie	3	3	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Onbekend	28	28	100,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* MDL, Maag-darm-lever

Tabel AB7. Onjuiste keuze per ATCgroep antibioticum, alleen eerste antibioticum (AB1)

ATCgroep	Landelijk		
	N ¹	Onjuiste keuze ²	% ³
Amfenicolen	0	0	0,0
Antimycotica voor systemisch gebruik	11	0	0,0
Betalactamase-gevoelige penicillines	34	0	0,0
Betalactamase-resistente penicillines	67	2	3,0
Carbapenem-antibiotica	27	0	0,0
Cefalosporines van de eerste generatie	53	1	1,9
Cefalosporines van de tweede generatie	83	4	4,8
Cefalosporines van de derde generatie	171	7	4,1
Cefalosporines van de vierde generatie	0	0	0,0
Cefalosporines van de vijfde generatie	0	0	0,0
Combinaties van penicillines, waaronder beta-lactamase inhibitors	157	6	3,8
Combinaties van sulfonamides en trimethoprim, waaronder derivativen	35	2	5,7
Fluorochinolonen	94	5	5,3
Glycopeptiden	16	1	6,3
Imidazoolderivaten	16	0	0,0
Kortwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Lincosamiden	21	1	4,8
Macroliden	24	1	4,2
Middellangwerkende sulfonamiden	0	0	0,0
Monobactam-antibiotica	0	0	0,0
Overige antibacteriele middelen	27	0	0,0
Overige chinolonen	0	0	0,0
Penicillines met breed spectrum	51	6	11,8
Polymyxines	1	1	100,0
Rifampicines	4	0	0,0
SOD/SDD*	2	0	0,0
Steroïde antibacteriële middelen	0	0	0,0
Streptograminen	3	0	0,0
Tetracyclines	14	1	7,1
Trimethoprim en afgeleide verbindingen	3	0	0,0
Totaal	914	38	4,2

¹ Totaal aantal patiënten² Aantal patiënten per categorie³ Percentage patiënten per categorie

* SOD, selective oropharyngeal decontamination; SDD, selective digestive tract decontamination